Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Patxi Sein Legorburu

Pasaia, Gipuzkoa
(1921-2014)

Aurkibidea

Biografia

Pasai Donibaneko Bordaundi baserrian jaio zen, bederatzi anai-arrebatan seigarrena. Aita ere bertakoa zuen eta ama Lezokoa. Fraideetan ikasi zuen eta baserriko lanetan hasi zen mutil koxkorra zela. Donibaneko elizako kanpai-jolea izan zen gaztetan. Lau urteko soldaduska egin ostean Meipin hasi zen lanean, baporeek arraina deskargatzen zuten tokian arraina prestatzen. Urte gehien baporeak prestatzen eta zaintzen egin zuen lan: guardia egiten, mantentze-lanetan, itsasoratzeko prestatzen... 55 urterekin jubilatu zen arte. Pakita Etxarri sanjuandarrarekin ezkondu zen. Emazteak arrandegia izan zuen Donibane kalean bederatzi urtez, eta Patxik arrandegian ere egin zuen lan. Hiru seme izan zituzten eta bertako Donibane kalean bizi izan dira.

Zintak

PAS-004

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Zabala, Edurne
- **Data**: 2010-06-01
- **Iraupena**: 91 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Eider
- **Transkribatzailea(k)**: Alkorta Agirrezabala, Jon

PAS-005

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Zabala, Edurne
- **Data**: 2010-06-03
- **Iraupena**: 126 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Oruesagasti, Ainitze

PAS-006

- **Proiektua**: Euskal Herriko txori eta animaliak

- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier - Zabala, Edurne
- **Data**: 2010-06-21
- **Iraupena**: 127 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

PAS-007

- **Proiektua**: Euskal Herriko txori eta animaliak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier - Zabala, Edurne
- **Data**: 2010-06-21
- **Iraupena**: 49 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

PAS-032

- **Proiektua**: Pasai Donibaneko Euskal Memoria
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Pasai Donibaneko Euskal Memoria
- **Data**: 2011-12-16
- **Iraupena**: 79 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

PAS-033

- **Proiektua**: Pasai Donibaneko Euskal Memoria
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Pasai Donibaneko Euskal Memoria
- **Data**: 2011-12-16
- **Iraupena**: 35 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

Pasarteak

1. Sagardi asko zituzten etxean

- **Erref**: PAS-004/002
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 00:01:42. **Bukatu**: 00:03:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Sagardi asko zituzten etxean eta zaindu egiten zituzten. Arbola handiak zituzten, eta zer klasetako sagarrak lortzen zituzten aipatzen du. Baserriaren jabeari 100 kilo sagar, bi litro esne eta dozena bat arrautza ematen zioten urtero.

2. Sagarrak saldu eta etxean sagardoa edan

- **Erref**: PAS-004/003
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:03:43. **Bukatu**: 00:05:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Sagarra auzoan saltzen zuten, dolare handia baitzeukaten haiek. Etxean sagardo asko edaten zuten; txarrotik edaten zuten. Taloa jaten zuten, ogi gutxi. 9 senide ziren etxean: 7 mutil eta 2 neska.

3. Sagarrak biltzen zituztenetik dolarerainoko bidea

- **Erref**: PAS-004/005
- **Iraupena**: 0:03:01. **Hasi**: 00:05:50. **Bukatu**: 00:08:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Sagardoa egiteko, lehenbizi sagarra bildu egiten zuten. Zer tresna erabiltzen zituzten aipatzen du. Aise biltzen zuten sagarra, egunean 30-40 zaku. Zakuak gurdiz eramaten zituzten auzora, han bizkarrean hartu eta ganbarara igotzen zituzten. Ganbaratik beheko solairura bidea eginda zegoen, sagarrak makinara zuzenean bota zitzaten. Horrela, makinak sagarrak txikitu egiten zituen.

4. Sagarra zapaltzeko sistema

- **Erref**: PAS-004/006
- **Iraupena**: 0:02:47. **Hasi**: 00:08:51. **Bukatu**: 00:11:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:
Sagarra zapaltzeko, 500 kiloko ardatz bati lotutako plaka bat erabiltzen zuten. Horrela, sagardoa irteten zen hartarako prestatutako bideetatik, eta sagarraren zukua erraz biltzen zuten.

5. Upelak eta barrikak

- **Erref**: PAS-004/007
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 00:11:38. **Bukatu**: 00:13:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Sagarraren zukua upelatan sartzeko, egurrezko baldeak erabiltzen zituzten. Barrika bakoitzean 800 litro sartzen ziren.

6. Barrikak estaltzeko tapak

- **Erref**: PAS-004/008
- **Iraupena**: 0:00:50. **Hasi**: 00:13:41. **Bukatu**: 00:14:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Barrikatik edaten hasten zirenean, tapatu egiten zituzten. Behien gorotzarekin eta lurrarekin tapa egiten zuten.

Transkripzioa
- Eta noiz isten zenuten barrika?
- Barrika tapatzen genun ia eaten hasteako ta barrika tapatu, tapa ondo. Jarri kortxoa zaku batekin, arpillerakin, tapatu ta geo iten genun behien gorotzakin hondarrakin masa ein ta barrikai gaiñetikan kapa jarri.
- Gorotzakin?
- Gorotzakin.
- A bai e?
- Behien gorotzakin, ta lurrakin masa, masa in. Nola iten da zementua lurrakin?
- Bai.
- Masa in hola eta erdi-lehorra erdi-bustia tapatzen genun ondo, arpillera bat gaiñian jarriya, tapatzen genun kortxua ta dena ondo ta primeran hustu arte, hua hustutzian dena kendu.

7. Sagardoa edateko moduak

- **Erref**: PAS-004/009
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:14:31. **Bukatu**: 00:16:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Sagardoa edateko, barrika jakin batzuk erabiltzen zituzten, egurrezko kanilak baitzeuzkaten haiek. Barrika bat husten zenean, beste bat irekitzen zen berehala. Sagardoa botilatan sartzen zuten, eta sartu aurretik pare bat aldiz probatzen zuten.

8. Anaiak ez zuen edaten sagardorik

- **Erref**: PAS-004/010
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:16:25. **Bukatu**: 00:17:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:
Patxiren anaia batek ez zuen sekula edaten sagardoa. Soldaduskara joan zen eta handik bi urtera etxera bidali zuten oso gaixo zegoelako; hala hil zen 3 hilabeteren buruan.

Transkripzioa
- Nik guk anai bat genun sagardoik ez zun probatu're iten harrek, [xixarrik] ere ez, behiñ ere. Hura, ta zuen katillo bat katillo bat katillo handi bat beretzako aparte. Ta geo soldado jun zan ta soldaduska joan zala soldaduskan harrek bi urte in zitun, ta itxea bialdu zuten gaxoikanen. Bai, zea, bakizu, nola izaten da, "pues" ez zeola ohitua eaten basotatik eta zeatikan'e kazuetatik ta hola ta harek beak eamaten zula katillua erosita soldaduskan ere, baiño baporian ta juaten zianean puskatzen bazun geo nunbaitetik ean in bihar ta botillatikanen, eta gaxoik etorri zan fuerte, etorri zan kanzerrakin itxea ta pasa zun, zenbat?, hiru hillabete pasako zun bizirikan, beti eztulka ta beti zean ta.

9. Aitona ito egin zuten

- **Erref**: PAS-004/012
- **Iraupena**: 0:03:34. **Hasi**: 00:18:24. **Bukatu**: 00:21:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:
Aitona ito egin zuten. San Anton egunean, Lezora joaten ziren baserritarrak urteko zorrak kitatzera. Aitona handik etxerako bidean zetorrela, berandu zen eta hil egin zuten itota.

10. Txorien habiak harrapatzen

- **Erref**: PAS-004/015
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:25:26. **Bukatu**: 00:26:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Jolaserako denbora gutxi izaten zuten umetan, baina txorien habiak harrapatzen aritzen ziren: habiko txorikumeak hartu, txapelarekin tapatu, eta jan egiten zituzten. Patxik beti erabili izan du txapela.

Transkripzioa
- Oso ttikitan hasi ziñen lanian baiño jolastu jolastu're ingo ziñaten ez?
- Jolastu gutxi iten genun guk.
- Gutxi?
- Bai. Gu beti.
- Baiña txoritan eta hola ez ziñaten ibiltzen? Txoritan, kabitan eo?
- Txoriak eta kabiyak harrapatzen genitun umetan zeoztenian millegarruenak eta xoxuenak billatzen genitun ta umiak, hiru-lau ume eta

krimena iten genun.
- Ze iten zenuten ba?
- Umiak hartu, kaiola eo kabian ta igual saltatu ingo zian ta txapelakin ddau ! tapatu txapelakin, hartu kabiya ta ekarri, hil ta kaxuela. Bakizu ze txori jatiak iten genitun. Ai ama!
- Baina zuk ttikitan txapela ibiltzen zenun?
- Beti.
- Bai?
- Jaiotzetik.
- A bai e.
- Txapela. Bai, bai, bai. Jaiotzetik. Nik eta beste anaiak ere bai e.
- Txoritan ta kabitan bai?
- Txoritan ta kabitan ba bai, baiño zelaian ai ziñala belarra ebakitzen kabiak sagarren, sagar arbol gaiñian. Igual arana gaiñian, igual murtxika gaiñian, kabiyak.

11. Txoriei buruzko ezagutzak

- **Erref**: PAS-004/016
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:26:38. **Bukatu**: 00:28:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak

Laburpena:
Lehen txori asko zegoen eta haien kanta ezagutzen zuten. Txori mota batzuen ezaugarriak aipatzen ditu. Kukuen eta txantxangorrien harremana azaltzen du. Lehen hontz asko zegoen.

12. Kanpaiak jotzeko ardura zeukaten

- **Erref**: PAS-004/017
- **Iraupena**: 0:04:13. **Hasi**: 00:28:23. **Bukatu**: 00:32:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:
Kanpandorreko kanpaiak beraiek jotzen zituzten igandero. Kanpaiak jotzeko teknika azaltzen du. Kanpaiak noiz jotzen zituzten aipatzen du. Lau kanpai-jotzaile elkartzen ziren.

13. Eskolan erdaraz

- **Erref**: PAS-004/020
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:34:50. **Bukatu**: 00:36:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Eskolan erdaraz ikasten zuten arren, Patxik gutxi zekien erdaraz garai hartan. Lehen erdara oso gutxi entzuten zen kalean. Eskola bat jarri zuten, baina Patxiri ez zitzaion gustatzen hara joatea, erdaraz egiten baitzen han.

14. Lana egin behar eta ezin dotrinara joan

- **Erref**: PAS-004/021
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:36:33. **Bukatu**: 00:37:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:
Dotrinara askotan ezin izaten ziren joan eta apaizak zigortu egiten zituen. Lan asko egiten zuten garai hartan, baita igande goizetan ere, nahiz eta hori bekatua izan.

Transkripzioa
- Baiña dotriña ikasiko zenuten baiña, dotriña ez ziñaten juten?
- Dotriña bai, apaizak earrak eman'e bai.
- A bai?
- Karo, ez giñen joaten askotan ta. Ezin genun joan, itxian lanian goizetik hasi, saarrak biltzea, belarra ebakitzea, belarra biltzea, artua botatzera, babarruna botatzera. Gelditu gabe lanian. Askotan jai goizian’e lana iten genun. Ta pekatu haundiya zan. Apaizak harrapatzen bazuten lanian, izuarrizko zea ematen zuen, e.
- Baiño igandero mezeta?
- Iandero, jaiero, mezetaa etortzeko ta. Ezin genunian belarrak edo sagarrak bildu bihar, sagardua igual eaman bihar momentu hartan, ta denak utzi ta han aitzen giñan gu lanian.

15. Antxoko moilako lana

- **Erref**: PAS-004/023
- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 00:38:12. **Bukatu**: 00:40:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Aitak baserrian laguntzen zuen, baina etxetik kanpo Antxoko moilan egiten zuen lan egunean 8 ordu. Seme-alabak izateagatik, puntuak zeuzkan eta gehiago ordaintzen zioten. Moilan zamaketa lanetan aritzen zen aita. Patxi bera ere ibili zen lan haietan. Garabiak beti ezagutu izan ditu Pasaian.

16. Lagunen artean trainerua erosi zutenekoa

- **Erref**: PAS-004/024
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 00:40:53. **Bukatu**: 00:42:46

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Uretako kirolak

Laburpena:
Lagunen artean traineru bat erosi zuten. Tipularekin pasatzen zuten trainerua, azkarrago joan zedin horrela. Traineruarekin estropadatan ateratzeko asmoa zeukaten beraiek.

17. Orduko estropadak eta markak

- **Erref**: PAS-004/025
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:42:46. **Bukatu**: 00:43:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Uretako kirolak

Laburpena:
Orduko estropadatan hainbat herrik hartzen zuten parte: San Pedrok, San Juanek, Donostiak, Hondarribiak... Patxiren osabaren traineruak marka hautsi zuen Kontxan bere garaian, 19:17ko denbora egin zuen.

Transkripzioa
- Ta orduan estropadak eta izaten zian beste herritakuekin ta?
- Bai, bai ,izaten zian San Pedro ta San Juan ta izaten zian Donostiyan, Donostikuak eta Hondarrabikuak eta izaten zian. Gue osabak-eta, difuntuak-eta, ni nere osaba Patxiku beak jaso zian nei, bere besotakoa nitzan, osaba Patxikuk eta haiek marka hautsi zuen, "diecinueve diecisiete" harek in zuten.
- Hara!
- Haiek jarri zuten marka.
- Nun?
- Donostiyan.
- Kontxan?
- Kontxan. "Diecinueve diecisiete" Ta marka hua ez zuten hausten orduan. Oain, aixago hausten dutela esaten dute oain. Ez? Oain ere ez?
- Ba hautsiya dao baiño...
- Bai, ez dakit zenek, Oriyok eo ez dakit zenek.
- Castrok.
- Castrok hautsi al zun?. Norbaitek bai hautsi zun "diecinueve diecisiete".

18. Gerran, anaiek izandako bizipenak

- **Erref**: PAS-004/028
- **Iraupena**: 0:04:05. **Hasi**: 00:46:23. **Bukatu**: 00:50:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerra hasi zenean, 14 urte zituen Patxik. Orduko oroitzapenak gogoan ditu. Gerra hasi zenean, anaia bat etxean gelditu zen. Herriko gazte asko joan ziren Bizkaia aldera frontera. Anaia bat Amaiur batailoian aritu zen borrokan. Gerora, Asturias aldera eraman zituzten euskaldunen 4 batailoi. Han San Juango mutil batzuk hil zituzten. Anaia Asturiastik Bizkaira bueltatu eta errenditu egin zen, beste hainbat gizonekin batera. Orduan Valentziara eraman zituzten Langileen Batailoiarekin.

19. Soldadutzako oroitzapenak

- **Erref**: PAS-004/032
- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 00:54:53. **Bukatu**: 00:56:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:
Soldadutzan lau urte egin zituen Patxik: Loyolan sartu zen eta geroago Bizkaira eraman zuten. Telefono-transmisioez arduratzen ziren beraiek. Loyolan zeudela, San Fernando egunean festa ospatzen zen.

20. Arrainen inguruko lanetan ibilitakoa

- **Erref**: PAS-004/033
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:56:41. **Bukatu**: 00:57:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
20-24 urte bitartean soldaduskan egon zen. Hura bukatutakoan, zortzi urte egon zen lanean Meipin arraina kaxatan sartzen, arrainei burua kentzen, arrainak garbitzen, zabaltzen... Gerora, arrandegia jarri zuen bere kontura.

Transkripzioa
Ta zenbat urtekian joan ziñan zu Loiolara soldaduska, soldadu?
- Ba hogei urtekin.
- Hogei urtekin?
- Bai.
- Hogeitik hogeita lau urte arte?
- Bai, bai, bai, bai. Han [ibili] giñan gu.
- Baiño ia aurretik hasiya al ziñan lanian?
- Lanian hasi? Ez, mollian bai, mollian ibildu nintzan [etxeko] mollian baiño geo arraiya asko ekartzen zituen honea Meipira, ta hor arraiakin, arrayiean zortzi urte in nitun, zortzi urte, zortzi urte fijo.
- Zertan hori, ze lanetan?
- Ba arraiya kajetan jartzen ta buruak kentzen matxetiakin, burua ken..., leatza hartu ta burua kentzen. Zapoai buruak ateratzen. Dena ikasi genun, arraiya. Dena, arraiya garbitzen, dena ikasi genun. Arraiya zabaltzen'e bai ikasi genun, buruak.
- Zer zeon arraindegia hor eo zer?

- Geo nik arraindegia jarri hemen.

21. Meipiko lana utzi eta baporeak prestatzera eta zaintzera

- **Erref**: PAS-004/035
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:58:35. **Bukatu**: 00:59:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Meipin egin zuen lan 8 urtez; 60 mutilek egiten zuten lan han. Garai hartan, Pasaian 500 itsasontzi zeuden. Meipiko lana utzi zuenean, baporeak prestatzen eta zaintzen egin zuen lan: guardia egiten, mantentze-lanetan, itsasoratzeko prestatzen... 35 urtez egon zen han lanean.

22. Arrandegian saltzen zuten arraina

- **Erref**: PAS-004/036
- **Iraupena**: 0:03:33. **Hasi**: 00:59:52. **Bukatu**: 01:03:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Baporeak zaintzen ibiltzen zen garaian, arrandegia jarri zuten etxekoen artean. Patxik ekartzen zuen arrandegirako arraina. Beraiek saltzen zituzten arrain motak aipatzen ditu. Patxik antxetak erosten zituen eta saltzeko prestatzen zituen.

23. Antxetak jateko ohitura

- **Erref**: PAS-004/037
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 01:03:25. **Bukatu**: 01:04:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Fauna » Hegaztiak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Antxetak erosi eta saltzeko prestatzen zituen Patxik. Jendeak oso gustura erosten zituen txori haiek, eta jateko nola prestatzen zituzten azaltzen du. Gerora galarazi egin zuten txori haiek harrapatzea.

Transkripzioa
- Jendeak erosi iten zun hua?
- Mekauen la leche.
- Nola jaten zan hua?
- Hua jaten zan arrozakin paella in kazuelan, igual lau txori jarri puskatuta, ondo garbituta arrozakin. Ze goxua!

- Bai e?
- Mekauen. Ni erotu iten nitzan jaten. Garbitzen'e bai e, baiño bai jaten'e.
- Ta geo ze in zan, ohitura galdu?
- Ba geo galarazi in zuen harrapatzia txoriyak, galarazi in zuen. Hoi, bestela ez zan txoririk izango munduan.
- Ta nola harrapatzen zituen txoriak?
- Amuakin.
- Arrantzaliak?
- Arrantzaliak baporian jun ta arrantzaliak oain nausiai ez [...] ekartzen, arrantzaiak beak saltzen zuen ta guk arrantzaliei paatzen geniyon ba bi pezta eo hiru pezta eo zianak arrantzaliai pagatu, txori bakoitza. Ta ekarri danak, "aiba, bostehun hemen". Kontatu, bostehun askotan ekartzen nun e.
- Asko, asko.
- Askotan.

24. Izurdeak jateko prestatzen

- **Erref**: PAS-004/038
- **Iraupena**: 0:01:36. **Hasi**: 01:04:35. **Bukatu**: 01:06:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Izurdeak erosten zituenean, etxean prestatzen zituen saltzeko. Horretarako zer egin behar izaten zuen azaltzen du.

25. Lehen arrain asko kostan

- **Erref**: PAS-004/040
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 01:06:22. **Bukatu**: 01:07:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Fauna » Natura » Itsas fauna » Arrainak

Laburpena:
Francok ekarritako baleak ikusi izan ditu; kaxaloteak ere ikusitakoa da Patxi. Lehen arrain mota asko zegoen.

Transkripzioa
- Ballena, ballena.
- A, ballena? Ikusi bai. Francok ekartzen zunian katxalotiak, hemen, mollian. Usteltzen, usaia daiyola, hor egondu zian luzian. Bai baiñon ballenik ez. Bueno, ballena..., zea, Francok ekartzen zitun urtian bi eo hiru ba Pasaira ta bestia ez dakit noa ta bestia bakit noa ta ekartzen zitun. Ta honea ekarri ta hemen ikusten genun dena. Baiño haundiyak dia, e, tonelada askokuak, e. Hogeita hamar toneladakuak eta.
- Arrai asko zan orduan?
- Puuff, arraiya...
- Antxua're bai asko?
- Ze esaten dezu, antxua? Nahi aiña. Sardiña nahi aiña. Berdela nahi aina,

akulak, akulak txikiyak holakuak goxo-goxuak zian. Ta haundiyaguak'e bazian. Geo akulak zuten orratza bat bezela, muturrian hola. Orratza e, xorrotx-xorrotxa. Eta harekin, harekin arraiyak harrapatzen zituztela ta jan beak, beak jateko. Izugarrizko arrai pillak genitun guk orduan.

26. Karga gehiegi eramateagatik baporeak hondoa jo zuenekoa

- **Erref**: PAS-004/046
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 01:23:32. **Bukatu**: 01:24:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak

Laburpena:
Baporeek sirenak izaten zituzten, eguraldi txarra zenean elkar ez jotzeko. Bapore batean, behin, arrain gehiegi sartu zuten eta baporea hondora joan zen, karga ezin izan zuelako aguantatu.

Transkripzioa
- Ta izaten zituzten sirenak eo baporiak ordun sirenak?
- Sirenak? Bai, espezialak'e bai. Han, itsasuan alkarrekin ibiltzen zian ta askotan baporiak txistuka. Igual laiñua betia itsasua, ta txistuka baporiak, alkarrei txistuka.
- Baezpare?
- Baezpare. Jo gabe alkar, txoke in gabe ta. Sariakin arpilla sartu gabe ta. Buenooo!, txistuka ta asko e.
- Ta ordun ekaitzak ere izango zian?
- Ekaitzak? Bai galantak ekaitzak izaten zituzten. Uuuu! Baporiak ia galduak, galdu're bai [...] ta hua hondoa jun zan. Baiño hua ekaitzakin ez, arraiya gehiegi sartu baporian barrenen, bodegan asko iduki, ta geo larogei tonelada eo ez dakit zenbat hartu zuela sarian. Dena sartu batian ta baporia ipurdiz gora hondoa.
- Karga gehiegi?
- Karga gehiegikin, aguantatu ezin. [...] pixkanaka sartu, polliki, bost tonelada, lau tonelada; pixkanaka sartu, iriki, jarri bere tokiyan, ta ez zan hondoa jungo.

27. Almejatara

- **Erref**: PAS-005/002
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:00:13. **Bukatu**: 00:02:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Marea jaisten zenean, aitzurra eta baldea edo sagarra biltzeko otarra hartuta joaten ziren almejatara. Errenteria aldetik zetorren errioa lehor-lehor geratzen

zen, eta lohi handia izaten zen. Lohiarekin ez zikintzeko, baporetik lortutako bota luze batzuk janzten zituen. Bestela, zakuekin lotzen zituzten hankak.

28. Arpilerak

- **Erref**: PAS-005/003
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:02:15. **Bukatu**: 00:04:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak

Laburpena:
Baporeetan arpilera asko erabiltzen zen. 10-12 dozena arpilera eramaten zituzten itsasora. Arpilera zertarako erabiltzen zen. Itsasoratzeko baporeak prestatzen zituen Patxik.

29. Atoiontziari deitu behar

- **Erref**: PAS-005/005
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:05:30. **Bukatu**: 00:06:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Itsasoratzeko baporeak prestatzen zituen Patxik. Atoiontziari ("remolcador") ditu behar izaten zion baporea gasolioz kargatzera eramateko.

30. Baporeari gasolioa botatzen

- **Erref**: PAS-005/006
- **Iraupena**: 0:02:55. **Hasi**: 00:06:15. **Bukatu**: 00:09:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak

Laburpena:
Itsasoratzeko baporeak prestatzen zituen Patxik. Errenteriako errioaren izkinan moila txiki bat zegoen, eta han botatzen zioten gasolioa.

31. Ikatzezko baporeak I

- **Erref**: PAS-005/007
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 00:09:10. **Bukatu**: 00:12:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak

Laburpena:
Ikatzezko baporrei buruzko azalpenak. Bapore handiek ekartzen zuten ikatza. Asturiastik ekartzen zuten ikatz asko. Egurrezko edo txapazko bapore txikiak ikatzez nola kargatzen ziren kontatzen du.

32. Ikatzezko baporeak eta motordunak

- **Erref**: PAS-005/008
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:12:20. **Bukatu**: 00:13:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Ikatzezko baporeei buruzko azalpenak. Kalderak eta sua. Sua nola egiten zen. Motorra martxan jartzea. Erregaia: ikatza eta egurra. Motordun ontziei erregaia nola botatzen zaien azaltzen du.

33. "Arraina pilaka, gorotza bezala!"

- **Erref**: PAS-005/009
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:13:55. **Bukatu**: 00:15:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Fauna » Natura » Itsas fauna » Arrainak
- Itsasoa » Arrantza motak » Kostaldeko arrantza

Laburpena:
Baporeek zer arrantzatzen zuten. Aipatutako arrainak: zapoa, merlenka ("pescadilla"), legatza, amuarraina, palomita, muxumartina... Itsasontziko lanak: arrainak garbitzea eta sailkatzea.

34. Patroien jakinduria

- **Erref**: PAS-005/010
- **Iraupena**: 0:00:32. **Hasi**: 00:15:52. **Bukatu**: 00:16:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza motak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:
Patroiek ondo zekiten non zer arrain ibiltzen zen.

35. Bi egunean, 80 tona bisigu

- **Erref**: PAS-005/011
- **Iraupena**: 0:00:56. **Hasi**: 00:16:24. **Bukatu**: 00:17:20

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak
- Itsasoa » Arrantza motak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Bisigua

Laburpena:
Ontzi batzuk libre zuten 200 metroan antxoatan ibiltzeko. Itsasontzi handiak, handik kanpo joan behar zuten. Ontzi handiek arrain asko ekartzen zuten: bakailaoa, maluka... Itsasora atera, eta bi egunean 80 tona bisigurekin bueltatu.

36. Baporeak eta arrantza

- **Erref**: PAS-005/013
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:17:56. **Bukatu**: 00:19:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Itsasoa » Arrantza motak

Laburpena:
Bapore batzuk goizean itsasora atera eta iluntzerako bueltatzen ziren. Arraina ondo harrapatzen ari baziren, bi egun ere pasatzen zituzten itsasoan. Baporeen prestaketari buruzko azalpena.

37. Baporeak prestatzen

- **Erref**: PAS-005/014
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:19:25. **Bukatu**: 00:20:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Baporeak itsasora atera aurretik haiek prestatzen aritzen zen Patxi. Bodegak garbitu, 500 kaxa sartu, 10 tona jela jarri...

38. Itsasoan zirela, arrainei tripak atera

- **Erref**: PAS-005/015
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:20:12. **Bukatu**: 00:21:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontzian arraina kontserbatzeko moduak
- Fauna » Natura » Itsas fauna » Arrainak

Laburpena:
Itsasoko eginkizunak. Sareak ordu bat eta bi ordu artean egoten ziren arrastan. Arrainak: oilarra, merlenka ("peskadilla"), legatza, zapoa, maluka,

bakailaoa... Baporea itsasoan zela, tripak kentzen zizkien arrainari. Tripak kentzearen arrazoia: eguzkiak joz gero, arrainak usain handia hartzen du.

39. Arrainak arraina jan

- **Erref**: PAS-005/016
- **Iraupena**: 0:00:46. **Hasi**: 00:21:28. **Bukatu**: 00:22:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontzian arraina kontserbatzeko moduak
- Itsasoa » Arrantza motak » Alturako arrantza

Laburpena:
Baporetik itsasora botatako arrainak, arrain-buruak... beste arrainek jaten zituzten. Itsasoan bakailao buruak kentzen zituztenean, uretara botatzen zituzten eta beste bakailaoak pilan joaten ziren hura jatera.

40. Bakailaoa irekitzeko makina

- **Erref**: PAS-005/017
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:22:14. **Bukatu**: 00:23:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontzian arraina kontserbatzeko moduak

Laburpena:
Baporeetan makinak jartzen hasi ziren arrainak ireki eta garbitzeko. Makina nolakoa zen eta nola funtzionatzen zuen azaltzen du.

41. Baporeak binaka

- **Erref**: PAS-005/018
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 00:23:43. **Bukatu**: 00:25:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak

Laburpena:
Baporeak binaka ateratzen ziren itsasora. Tresnak: sarea, kableak, maileta. Lan-tresnak nola erabiltzen zituzten azaltzen du. Itsasontziko eginkizuna: makinekin arrainei burua eta tripak kentzea.

42. Sareak aberia

- **Erref**: PAS-005/019
- **Iraupena**: 0:00:41. **Hasi**: 00:25:36. **Bukatu**: 00:26:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantza motak » Alturako arrantza

Laburpena:
Sareak puskatzen zirenean, nola moldatzen ziren azaltzen du. Bakailaoa sarearekin harrapatzen zuten, behin ere ez kanabera eta amuarekin.

43. Bi "redero"

- **Erref**: PAS-005/020
- **Iraupena**: 0:01:05. **Hasi**: 00:26:17. **Bukatu**: 00:27:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak

Laburpena:
Baporea itsasora atera aurretik Patxi eta beste gizon bat aritzen ziren hura prestatzen. Bapore bakoitzak bi sare eramaten zituen, eta bi mutil, bi "redero" arduratzen ziren sare horietaz.

44. Otarrak

- **Erref**: PAS-005/021
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 00:27:22. **Bukatu**: 00:29:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:
Baporeetako lana nola izaten zen. Marinelen eginkizuna eta antolamendua. Otarrak zertarako erabiltzen ziren.

45. Edaria, kupeletan

- **Erref**: PAS-005/022
- **Iraupena**: 0:00:32. **Hasi**: 00:29:15. **Bukatu**: 00:29:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:
Itsasontziko bizimoduari buruzko kontuak. Edaria kupeletan eramaten zuten.

46. Itsasontziko lanak

- **Erref**: PAS-005/023
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 00:29:47. **Bukatu**: 00:30:42

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontzian arraina kontserbatzeko moduak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:
Behin arraina harrapatuta, itsasontzi barruan egiten ziren lanei buruzko azalpena. Gazitzailea edo saladora. Gatza, arraina kontserbatzeko.

47. Jatekoa itsasoan

- **Erref**: PAS-005/024
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 00:30:42. **Bukatu**: 00:31:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:
Itsasontziko bizimoduari buruzko azalpenak. Jatekoa nola eramaten zuten azaltzen du.

48. Baporeko sukaldaria eta laguntzailea

- **Erref**: PAS-005/025
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 00:31:37. **Bukatu**: 00:32:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:
Baporean, sukaldaria eta laguntzailea joaten ziren. Sukaldiaren eta laguntzailearen eginkizunak.

49. Itsasontzia garbitzea

- **Erref**: PAS-005/027
- **Iraupena**: 0:00:39. **Hasi**: 00:32:49. **Bukatu**: 00:33:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Itsasontzia porturatu eta arraina ateratakoan, itsasontzia garbitu behar izaten zuen Patxik. Garbiketa lanei buruzko azalpenak ematen ditu.

50. Arrainaren kontserba, itsasoan

- **Erref**: PAS-005/028
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:33:28. **Bukatu**: 00:34:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontzian arraina kontserbatzeko moduak

Laburpena:
Itsasoan arraina kontserbatzeko moduak. Izotza, amoniako eta zapia.

51. Baporeetako komuna

- **Erref**: PAS-005/029
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:34:29. **Bukatu**: 00:35:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:
Baporeetako komunari buruzko azalpenak. Kapitainak eta peskak goian zuten komuna eta dutxa. Marinelek, behean, itsasontziko ertz batean zuten komuna. Komunean egindakoak, itsasora joaten ziren. Udaran, komuneko atea kentzeko ohitura.

52. Txakurra baporean

- **Erref**: PAS-005/030
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 00:35:40. **Bukatu**: 00:37:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:
Lehen, txakur bat joaten zen bapore bakoitzean. Gerora, utzi egin zioten txakurra eramateari. Gorabeheraren bat izaten zenean, txakurra zaunkaka hasten zen abisua emateko.

53. Marinelen arropak

- **Erref**: PAS-005/031
- **Iraupena**: 0:01:54. **Hasi**: 00:37:13. **Bukatu**: 00:39:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Arrantzaleak itsasora ateratzerako nola janzten ziren azaltzen du: sira, botak, larruzko txapela... Udaran, eguzkiarekin erre egiten ziren arrantzaleak.

54. Arrantzaleen bainuak

- **Erref**: PAS-005/032

- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:39:07. **Bukatu**: 00:40:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:
Eguneko lana bukatu eta motor txikia jartzen zuten martxan. Baporea geldi-geldi egoten zen. Eta arrantzaleak uretan mulgintzen ziren. Gero, gora igo eta dutxa hartzen zuten.

55. Igeritan ez zekitenak

- **Erref**: PAS-005/033
- **Iraupena**: 0:00:28. **Hasi**: 00:40:19. **Bukatu**: 00:40:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:
Baziren igeri egiten ez zekiten marinelak. Igeri egiten ikastera derrigortzen omen zituzten. Ur gainean ibiltzearekin nahikoa izaten omen zen: "gutxi nahikoa harako!"

56. Itsaso txarra

- **Erref**: PAS-005/035
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:41:27. **Bukatu**: 00:42:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak

Laburpena:
Itsaso txarrarekin itsasontzia martxa erdian jartzen zuten. Martxa handian joanez gero, muturra sartzen baitu ontziak.

57. Patroia eta lemazaina

- **Erref**: PAS-005/036
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:42:21. **Bukatu**: 00:43:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:
Patroiaren eta lemazainaren ("timonel") eginkizunei buruz hitz egiten du.

58. Bakailaotara

- **Erref**: PAS-005/037

- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:43:22. **Bukatu**: 00:44:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza motak » Alturako arrantza

Laburpena:
Zazpi-zortzi eguneko bidea zuten hara iristerako. Itsasoan zenbat denbora egiten zuten.

59. Patroia eta irabazia

- **Erref**: PAS-005/038
- **Iraupena**: 0:02:21. **Hasi**: 00:44:07. **Bukatu**: 00:46:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:
Patroi ona zenak, irabazien ehuneko bat eskatzen zion nagusiari. Patroiaren egitekoak.

60. Izarrak eta iparroratza

- **Erref**: PAS-005/039
- **Iraupena**: 0:01:58. **Hasi**: 00:46:28. **Bukatu**: 00:48:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Nabigazioa

Laburpena:
Iparroratzak eta izarrak erabiltzen zituzten itsasoan nabigatzeko. "Barkua konpentsatzea": mendien kokapenaren arabera iparroratzen neurriak hartzea. Mapak.

61. Itsasontzien aparatuak

- **Erref**: PAS-005/040
- **Iraupena**: 0:01:04. **Hasi**: 00:48:26. **Bukatu**: 00:49:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Nabigazioa

Laburpena:
Itsasoaren sakontasuna neurtzen duen aparatuari buruz hitz egiten du.

62. Komunikazioa beste itsasontziekin

- **Erref**: PAS-005/041
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:49:30. **Bukatu**: 00:50:41

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Nabigazioa

Laburpena:
Itsasoan zebiltzan baporeak elkarren artean nola komunikatzen ziren kontatzen du.

63. Lainoarekin, gorriak ikusi

- **Erref**: PAS-005/042
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:50:41. **Bukatu**: 00:51:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak

Laburpena:
Lainoa zenean, baporeak sirena jotzen joaten ziren sareak botata zituztenean.

64. Arrainaren deskarga eta sailkapena

- **Erref**: PAS-005/043
- **Iraupena**: 0:01:05. **Hasi**: 00:51:48. **Bukatu**: 00:52:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Baporea porturatzen zenean, gizonek arraina deskargatzen zuten eta emakumeek arraina sailkatu.

65. Arrainaren salmenta I

- **Erref**: PAS-005/044
- **Iraupena**: 0:02:37. **Hasi**: 00:52:53. **Bukatu**: 00:55:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Behin arraina sailkatzen zenean, nagusiak benta jartzen zuen. Arrainaren salmentari buruzko azalpenak. Arrainaren prezioa.

66. Arrainaren salmenta II

- **Erref**: PAS-005/045
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:55:30. **Bukatu**: 00:57:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:
Euskaraz egiten zen arrainaren salmenta. Erosleak esportatzaileak izaten ziren: arraina tonatan erosten zuten. Kanpora bidaltzen zen arrain asko.

67. Salmentako dirua

- **Erref**: PAS-005/046
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:57:22. **Bukatu**: 00:58:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak

Laburpena:
Arrainaren salmentatik ateratako dirua nagusiarentzat izaten zen. Bapore batzuetan, ordea, nagusiak salmentatik ateratakoaren zati bat patroiari eta kontramaisuari eman behar izaten zien. Patroien soldatak.

68. "Txakurrena"

- **Erref**: PAS-005/047
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:58:51. **Bukatu**: 01:00:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak

Laburpena:
"Txakurrena" zer zen azaltzen du. Kokotxak, bakailao buruak, karrilerak... izaten ziren. Kontramaisua arduratzen zen "txakurrena"ren salmentaz.

69. Armadorearen "sekretaria"

- **Erref**: PAS-005/049
- **Iraupena**: 0:01:46. **Hasi**: 01:00:47. **Bukatu**: 01:02:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak

Laburpena:
Armadorearen idazkariak zer eginkizun zituen aipatzen du. Idazkaria arduratzen zen diru kontuetaz.

70. Saregileak

- **Erref**: PAS-005/051
- **Iraupena**: 0:02:04. **Hasi**: 01:02:47. **Bukatu**: 01:04:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Saregileen lanari buruzko azalpenak ematen ditu. Sare berria nola egiten zuten. Saregileen artean bat izaten zen arduradura, eta beste bost-sei saregile izaten zituen bere aginduetara.

71. Sare konpontzen

- **Erref**: PAS-005/052
- **Iraupena**: 0:00:38. **Hasi**: 01:04:51. **Bukatu**: 01:05:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Sare-konpontzaileen lanari buruzko azalpenak ematen ditu.

72. Sareak tindatzea

- **Erref**: PAS-005/053
- **Iraupena**: 0:03:15. **Hasi**: 01:05:29. **Bukatu**: 01:08:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Sareen tindaketari buruzko azalpenak ematen ditu. Sarea tindatuta ilunago geratzen da, eta, horrela, arraina ez da ikaratzen. Marroi kolorea hartzen zuten sareek.

73. Kofradia

- **Erref**: PAS-005/054
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 01:08:44. **Bukatu**: 01:10:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Kofradia

Laburpena:
Pasai Donibaneko kofradia non zegoen aipatzen du. Egunero altxatzen zuten kofradiako bandera. Kofrafian arrantzari buruzko erabakiak hartzen ziren.

74. Karmengo Amaren Eguna

- **Erref**: PAS-005/055
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 01:10:05. **Bukatu**: 01:11:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Arrantzaleen zaindaria da Karmengo Ama. Uztailaren 16an, Trintxerpetik Lezo aldera prozesioa egiten dute baporeekin. Apaizaren bedeinkazioak.

75. Baporeen bedeinkazioak

- **Erref**: PAS-005/056
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 01:11:13. **Bukatu**: 01:12:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Bapore bikote berria ekartzen zutenean, bedeinkatu egiten ziren. Bapore asko Zumaian egindakoak izaten ziren. Behin baporeak bedeinkatuta, armadoreak bazkaritara gonbidatzen zituen. Camara edo Txulotxo jatetxera joaten ziren bazkaltzera.

76. Itsasoratu aurretik, bazkaria

- **Erref**: PAS-005/057
- **Iraupena**: 0:02:36. **Hasi**: 01:12:38. **Bukatu**: 01:15:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak
- Ohiturak eta bizimodua

Laburpena:
Bi baporeak itsasora joan behar zutenean, nagusiak bazkaria ematen zien idazkariari, bi kapitain, bi peska eta lau makinistei.

77. Santio jaiak

- **Erref**: PAS-005/059
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 01:15:32. **Bukatu**: 01:16:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:
Patxi gaztea zela, zortzi egunean zezenak izaten ziren Santiotan. Lasturtik ekartzen zituzten txekor eta betizuak.

78. Zezenak

- **Erref**: PAS-005/061
- **Iraupena**: 0:01:36. **Hasi**: 01:16:36. **Bukatu**: 01:18:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:
Patxi gaztea zela, zortzi egunean zezenak izaten ziren Santiotan. Entzierroa. Zezenak uretara salto egindako kontuak.

79. Arrosariak baporearen zubian

- **Erref**: PAS-005/062
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 01:18:12. **Bukatu**: 01:18:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Bapore gehienak gurutzeak eta arrosariak eramaten zituzten zubian.

80. Flota eta gerrako erasoak

- **Erref**: PAS-005/063
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 01:18:57. **Bukatu**: 01:20:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Flota
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Herriko baporeen izenak aipatzen ditu: Ama Guadalupekoa, Lurdesko Ama, Gure Ametsa (lehengoa eta bigarrena). Gerra denboran, Gure Ametsa baporeek asko sufritu zuten itsasoan. Arrantzan ari zirela, hegazkinek eraso egin zien. Egurrezko bi bapore urperatu egin zituzten tripulazio eta guzti. Berdingabea eta Liraina baporeak justu libratu omen ziren.

81. Baporeen arteko harremana

- **Erref**: PAS-005/064
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 01:20:58. **Bukatu**: 01:22:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak

Laburpena:
Inguruko herrietako baporeak oso ondo konpontzen ziren elkarrekin.

82. 'Pasaiako plazatik' bertsoa

- **Erref**: PAS-005/066
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 01:22:39. **Bukatu**: 01:24:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:
'Pasaiako plazatik'en hainbat bertso abesten ditu.

Transkripzioa
- Pasaiako plazatik, dator notiziya...

Pasaiako plazatik
dator notiziya:
zezen bat atera da
jeniyoz biziya;
kantatutzera nua
bertan ikusiya,
kontsolatzeko triste
daguen guztiya.

Santiago-eguna
Pasaian siñale,
allegatu ez danak
egin beza galde;
hasiyeran jendia
zezenaren alde,
azkenian etziran
arrimatu-zale.

Torillo-bazterreko
barrera tartian
zezen bat pasatu da
kolera batian;
plazatikan kanpuan
zeudenak pakian,
erdiyak purrukatu
ditu hanka-pian.

Batek txapela falta,
bestiak txaketa,
lurrian silipurdi
negarrez eta buelta;

- Bueno bukatu da!
- Earra, earra. Buruz dakizkizu!
- Bai, baiñon... bai baiñon hamalau bertso dia.
- Bai, asko dia.
- Baiño denak eztakizkit e!? Baiño pixkat badakit, pixkat badakizkit.
- Badakizu. Memoriyan dituzu.
- Bai, bai.
- Ondo, ondo. Oso ondo kantatzezu gaiñea e!

83. 'Salamancara' bertsoa

- **Erref**: PAS-005/068
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 01:26:47. **Bukatu**: 01:28:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:
"Txiki-txikitatik Salamancara..." bertsoak abesten ditu.

84. Guadalupera, nobenako mezara

- **Erref**: PAS-005/071
- **Iraupena**: 0:00:38. **Hasi**: 01:28:55. **Bukatu**: 01:29:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Igandetan, Guadalupera joaten ziren nobenako meza entzutera. 10-12 mutil joaten ziren Jaizkibeldik oinez.

85. Ikurrina baporeetan

- **Erref**: PAS-005/072
- **Iraupena**: 0:01:58. **Hasi**: 01:29:33. **Bukatu**: 01:31:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:
Gerra ondorenean, ikurrina debekatuta zegoen. Patxik baporeetako eskailerak zuri, gorri eta berdez margotzen zituen. Baporeko zubian ere ikurrina jartzen zuen.

86. Alkate jauna

- **Erref**: PAS-005/073
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 01:31:31. **Bukatu**: 01:32:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:
Pasai Donibaneko alkateei buruz hitz egiten du. Gehienak, EAJ-PNVkoak izan direla dio. Lehen, alkatea bastoiarekin (aginte makila) joaten ziren meza nagusira.

87. Itsasoa zikin

- **Erref**: PAS-005/074
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 01:32:37. **Bukatu**: 01:34:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak
- Itsasoa

Laburpena:
500 barku zeuden garaian itsasoa zikina egoten zen. Itsasontziak garbitzean, bertako olioa uretara joaten zen.

88. Almejak, txirlak eta muskulikuak

- **Erref**: PAS-005/075
- **Iraupena**: 0:02:31. **Hasi**: 01:34:03. **Bukatu**: 01:36:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:
Marea jaisten zenean, aitzurra eta baldea edo sagarra biltzeko otarra hartuta joaten ziren almejatara. Almejak, txirlak eta muskuiluak nola biltzen zituzten azaltzen du.

89. Amak prestatutako almejak

- **Erref**: PAS-005/076
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 01:36:34. **Bukatu**: 01:38:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Amak almejak nola prestatzen zituen kontatzen du. Almejak arrozarekin. Bederatzi anai-arreba eta gurasoak izaten ziren mahaiaren bueltan. Ogiaren ordez, taloa jaten zuten.

90. Aitaren soldata eta ogia

- **Erref**: PAS-005/077
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 01:38:03. **Bukatu**: 01:39:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Bederatzi anai-arreba ziren, eta aitak bakarrik egiten zuen lana etxetik kanpora. Aitaren soldatari buruzkoak. Ez zuten ogia erosteko dirurik izaten. Nolako ogiak zeuden lehen. "Boilo frantsesa".

91. Oiartzunera, errotara

- **Erref**: PAS-005/080
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 01:42:37. **Bukatu**: 01:44:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Patxiren amak egiten zituen taloak. Oiartzungo errotak. Artoa entregatzen zuten, eta arto-irina jaso. Bi alditan harrapatu zuen guardia zibilak artoarekin errotara zihoala. Artoa kendu zioten bietan.

92. Lapak

- **Erref**: PAS-005/082
- **Iraupena**: 0:02:12. **Hasi**: 01:46:15. **Bukatu**: 01:48:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Fauna » Natura » Itsas fauna » Beste batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Lapatara joaten zireneko kontuak. Jateko nola prestatzen zuten lapa.

93. Harrobiko kamioia kargatzen

- **Erref**: PAS-005/083
- **Iraupena**: 0:03:26. **Hasi**: 01:48:27. **Bukatu**: 01:51:53
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:
Gerra denboran, harrobia egin zuten Gaztelutxon. Mitiliarrak jarri ziren bertan lanean. Patxik kamioiak kargatzen laguntzen zuen lehenagotik. Harrobiko lanari buruzko azalpenak. Bolbora kartutxoekin harria nola ateratzen zuten kontatzen du.

94. Sagardoa

- **Erref**: PAS-005/084
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 01:51:53. **Bukatu**: 01:53:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Sagardogintza

Laburpena:
Urtero egiten zuten sagardoa. Larunbatero egiten zuten barrikotea. Txalaka sagarra.

95. Bolbora kartutxoekin arrantzan I

- **Erref**: PAS-005/085
- **Iraupena**: 0:04:29. **Hasi**: 01:53:01. **Bukatu**: 01:57:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:
Mutil kozkorra zela harrobiko kamioiak kargatzen ibiltzen Patxi. Egun batean, dozerdi bolbora kartutxo hartu zituen harrobitik, eta lagunekin arrantzara joan zen. Bolborarekin nola arrantzatu zuten kontatzen du. Tresnak: salabardoa eta kanabera. Apasta: itsasoan arraina erakartzeko erabiltzen den masa. Apasta nola prestatzen zuten kontatzen du.

96. Bolbora kartutxoekin arrantzan II

- **Erref**: PAS-005/086
- **Iraupena**: 0:02:19. **Hasi**: 01:57:30. **Bukatu**: 01:59:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Fauna » Natura » Itsas fauna » Arrainak
- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Beste batzuk

Laburpena:
Egun batean, dozerdi bolbora kartutxo hartu zituen harrobitik, eta lagunekin arrantzara joan zen. Bolborarekin nola arrantzatu zuten kontatzen du. Arrainak urazalean geratu ziren, baina salabardoarekin ezin harrapatuta ibili ziren. Txanela batean joan ziren hiru lagun arrainak hartzera. Harrapatutako arrainak: doradak, erlak eta muxarrak.

97. 14 lagunentzako afaria

- **Erref**: PAS-005/087
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 01:59:49. **Bukatu**: 02:01:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Egun batean, dozerdi bolbora kartutxo hartu zituen harrobitik, eta lagunekin arrantzara joan zen. Arrantzatutakoarekin, 14 lagunek afaldu zuten komentuan. Komentua hutsik zegoen, eta auzokoek zuten bertako giltza.

98. 'Eskerrik asko, Jauna'

- **Erref**: PAS-005/090
- **Iraupena**: 0:00:14. **Hasi**: 02:03:36. **Bukatu**: 02:03:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak

Laburpena:
'Eskerrik asko, Jauna' abesten du.

Transkripzioa
Eskerrik asko Jaun
biyotz-biyotzetik
eskerrik asko Jaun
orain eta beti

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-19

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com